ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

22. října 2009 *

Ve spojených věcech C-261/08 a C-348/08,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článků 68 ES a 234 ES, podané rozhodnutími Tribunal Superior de Justicia de Murcia (Španělsko) ze dne 12. června a 22. července 2008, došlými Soudnímu dvoru dne 19. června a 30. července 2008, v řízeních

María Julia Zurita García (C-261/08),

Aurelio Choque Cabrera (C-348/08)

proti

Delegado del Gobierno en la Región de Murcia,

* Jednací jazyk: španělština.

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení P. Lindh, předsedkyně šestého senátu, zastupující předsedkyně třetího senátu, A. Rosas, U. Lõhmus (zpravodaj), A. Ó Caoimh a A. Arabadžev, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k žádosti předkládajícího soudu ze dne 13. června 2008, došlé Soudnímu dvoru dne 19. června 2008, o projednání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce ve věci C-261/08 v naléhavém řízení v souladu s článkem 104b jednacího řádu,

s přihlédnutím k rozhodnutí třetího senátu Soudního dvora ze dne 25. června 2008 neprojednat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za A. Choque Cabreru E. Bermejo Garrés, procuradora, a A. Corbalan Maiquezem, abogado,

– za španělskou vládu N. Díaz Abad, jako zmocněnkyní,

– za italskou vládu I. Bruni, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s G. Fiengem a W. Ferrante, avvocati dello Stato,

– za rakouskou vládu E. Riedlem, jako zmocněncem,

– za Komisi Evropských společenství M. Wilderspinem a E. Adsera Ribera, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 19. května 2009,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu čl. 62 bodu 1 a čl. 62 bodu 2 písm. a) ES, jakož i článků 5, 11 a 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. L 105, s. 1).

2 Tyto žádosti byly předloženy v rámci dvou sporů mezi bolívijskými státními příslušníky, a sice M. J. Zurita García (věc C-261/08) a A. Choque Cabrerou (věc C-348/08), a Delegado del Gobierno en la Región de Murcia (zástupce vlády v regionu Murcia, dále jen „Delegado del Gobierno“) ve věci rozhodnutí o vyhoštění M. J. Zurita García a A. Choque Cabrery ze španělského území se zákazem vstupu do schengenského prostoru po dobu pěti let.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

Schengenský protokol

3 Podle článku 1 Protokolu o začlenění schengenského acquis do rámce Evropské unie, který byl připojen ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o založení Evropského společenství Amsterodamskou smlouvou (dále jen „protokol“), je třináct členských států Evropské unie zmocněno mezi sebou navázat užší spolupráci v rámci schengenského acquis vymezeného v příloze k uvedenému protokolu. Tato spolupráce se uskutečňuje v právním a institucionálním rámci Evropské unie, při dodržování příslušných ustanovení Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství.

4 Podle čl. 2 odst. 1 prvního pododstavce protokolu je ode dne vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost, tedy od 1. května 1999, schengenské acquis okamžitě použitelné pro třináct členských států uvedených v článku 1 protokolu.

5 Součástí uvedeného acquis je mimo jiné dohoda podepsaná dne 14. června 1985 v Schengenu mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (Úř. věst. 2000, L 239, s. 13; Zvl. vyd. 19/02, s. 3), jakož i Úmluva k provedení Schengenské dohody (Úř. věst. 2000, L 239, s. 19; Zvl. vyd. 19/02, s. 9), která byla podepsána dne 19. června 1990 v Schengenu, ve znění nařízení Rady (ES) č. 2133/2004 ze dne 13. prosince 2004, kterým se příslušným orgánům členských států ukládá povinnost systematicky opatřovat otiskem razítka cestovní doklady státních příslušníků třetích zemí při překročení vnějších hranic členských států a kterým se k tomuto účelu mění prováděcí úmluva k Schengenské dohodě a Společná příručka (Úř. věst. L 369, s. 5, dále jen „ÚPSD“).

6 Podle čl. 2 odst. 1 druhého pododstavce druhé věty protokolu přijala Rada Evropské unie dne 20. května 1999 rozhodnutí 1999/436/ES, které určuje právní základ všech ustanovení nebo rozhodnutí, jež tvoří schengenské acquis, v souladu s příslušnými ustanoveními Smlouvy o založení Evropského společenství a Smlouvy o Evropské unii (Úř. věst. L 176, s. 17; Zvl. vyd. 19/01, s. 152). Z článku 2 ve spojení s přílohou A tohoto rozhodnutí vyplývá, že Rada určila články 62 ES a 63 ES, které jsou součástí hlavy IV Smlouvy o ES s názvem „Vízová, azylová a přistěhovalecká politika a jiné politiky týkající se volného pohybu osob“, za právní základ článku 23 ÚPSD.

ÚPSD

7 Článek 6b ÚPSD stanoví:

„1. Není-li cestovní doklad státního příslušníka třetí země opatřen otiskem vstupního razítka, mohou příslušné vnitrostátní orgány předpokládat, že držitel nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu platné v dotyčném členském státě.

2. Tuto domněnku je možné vyvrátit, pokud státní příslušník třetí země jakýmkoli způsobem věrohodně prokáže, například jízdenkou či letenkou nebo důkazem o své přítomnosti mimo území členských států, že dodržel podmínky týkající se délky krátkodobého pobytu.

[…]

3. Není-li domněnka podle odstavce 1 vyvrácena, mohou příslušné orgány státního příslušníka třetí země z území dotyčných členských států vyhostit.“

8 Podle článku 23 ÚPSD:

„1. Cizinec, který nesplňuje nebo přestane splňovat podmínky pro krátkodobý pobyt platné na území jedné ze smluvních stran, musí v zásadě neprodleně opustit území smluvních stran.

[…]

3. Nevycestuje-li tento cizinec dobrovolně nebo je-li možné předpokládat, že k tomuto vycestování nedojde, nebo je-li okamžité vycestování cizince nutné z důvodů bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku, musí být z území smluvní strany, na kterém byl zadržen, vyhoštěn za podmínek stanovených vnitrostátními právními

předpisy této smluvní strany. Není-li vyhoštění podle vnitrostátních právních předpisů přípustné, může dotyčná smluvní strana cizinci pobyt na svém území povolit.

[…]

5. Odstavcem 4 nejsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy týkající se azylového práva, uplatňování Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967, ani odstavec 2 tohoto článku a čl. 33 odst. 1 této úmluvy.“

Nařízení č. 562/2006

9 Nařízení č. 562/2006 kodifikuje stávající texty v oblasti hraničních kontrol a směřuje ke konsolidaci a rozvoji legislativní složky politiky integrovaného řízení hranic stanovením předpisů týkajících se překračování vnějších hranic.

10 Podle článku 5 uvedeného nařízení týkajícího se podmínek vstupu pro státní příslušníky třetích zemí:

„1. Pro pobyty, jejichž délka nepřekročí za období šesti měsíců dobu delší než tři měsíce, platí pro vstup státních příslušníků třetích zemí tyto podmínky:

a) mají platný cestovní doklad nebo doklady, které je opravňují k překročení hranice,

b) mají platné vízum, pokud je požadováno na základě nařízení Rady (ES) č. 539/2001 ze dne 15. března 2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni [Úř. věst. L 81, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 65], ledaže jsou držiteli platného povolení k pobytu,

c) zdůvodní účel a podmínky předpokládaného pobytu a mají zajištěny dostatečné prostředky pro obživu jak na dobu předpokládaného pobytu, tak na návrat do své země původu nebo na průjezd do třetí země, ve které je zaručeno jejich přijetí, nebo jsou schopni si tyto prostředky legálním způsobem opatřit,

d) nejsou osobami vedenými v [Schengenském informačním systému], jimž má být odepřen vstup,

e) nejsou považováni za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví nebo mezinárodní vztahy kteréhokoliv z členských států, zejména nejsou osobami, jimž má být podle vnitrostátních databází členských států odepřen vstup ze stejných důvodů.

[…]“

11 Znění čl. 11 odst. 1 a 3 nařízení č. 562/2006, který upravuje domněnku týkající se splnění podmínek délky pobytu, bylo převzato ze znění čl. 6b odst. 1 a 3 ÚPSD, které, vyjma španělské jazykové verze, v odstavci 3 uvedeného článku 11 stanoví:

„Není-li domněnka podle odstavce 1 vyvrácena, mohou příslušné orgány státního příslušníka třetí země z území dotyčných členských států vyhostit.“

12 Podle článku 13 uvedeného nařízení, který se týká odepření vstupu:

„1. Vstup na území členských států se odepře státnímu příslušníkovi třetí země, který nesplňuje všechny podmínky vstupu vymezené v čl. 5 odst. 1 a nepatří do některé z kategorií osob uvedených v čl. 5 odst. 4. Tím není dotčeno uplatnění zvláštních ustanovení týkajících se práva na azyl a mezinárodní ochrany nebo vystavování dlouhodobých víz.

[…]“

13 Podle čl. 39 odst. 1 téhož nařízení se ustanovení článků 2 až 8 ÚPSD zrušují od 13. října 2006.

14 Podle svého článku 40 vstoupilo nařízení č. 562/2006 v platnost dne 13. října 2006.

Vnitrostátní právní úprava

15 Ústavní zákon 4/2000 o právech a svobodách cizinců ve Španělsku a o jejich společenské integraci (Ley Orgánica sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social) ze dne 11. ledna 2000 (BOE č. 10, 12. 1. 2000, s. 1139) byl pozměněn ústavním zákonem 8/2000 ze dne 22. prosince 2000 (BOE č. 307, 23. 12. 2000, s. 45508), jakož i ústavním zákonem 14/2003 ze dne 20. listopadu 2003 (BOE č. 279, 21. 11. 2003, s. 41193, dále jen „zákon o cizincích").

16 Článek 28 odst. 3 zákona o cizincích, který upravuje odchod cizinců ze Španělska, stanoví:

„Odchod [ze španělského území] je povinný v následujících případech:

[…]

c) v případě správního zamítnutí žádostí podaných cizincem o povolení nadále pobývat na španělském území nebo při neexistenci povolení pobývat ve Španělsku."

17 Podle článku 51 zákona o cizincích jsou porušení předpisů o vstupu a pobytu cizinců roztříděna v závislosti na své závažnosti na „méně závažná", „závažná" a „velmi závažná".

18 Článek 53 písm. a) uvedeného zákona definuje jako závažné porušení předpisů:

„Zdržování se na španělském území neoprávněně z důvodu neprodloužení, neexistence nebo uplynutí platnosti povolení k pobytu před více než třemi měsíci, pokud dotčená osoba nepožádala o jejich obnovení ve lhůtě stanovené právními předpisy."

19 Podle článku 55 zákona o cizincích je sankcí vyplývající ze závažného porušení předpisů pokuta v maximální výši 6000 eur. Při uložení sankce musí příslušný orgán uplatnit kritérium proporcionality, přičemž musí zohlednit míru zavinění, vzniklou škodu, riziko plynoucí z porušení předpisů, jakož i důsledky tohoto porušení.

20 Článek 57 zákona o cizincích, týkající se vyhoštění z území, stanoví:

„1. Pokud jsou pachateli deliktu cizinci a dopustí se jednání, která jsou zákonem kvalifikována jako velmi závažná, nebo závažných jednání uvedených v čl. 53 písm. a), b), c), d) a f) tohoto ústavního zákona, lze je namísto uložení pokuty na základě odpovídajícího správního řízení vyhostit ze španělského území.

2. Další důvod vyhoštění, kterému předchází odpovídající správní řízení, je dán tehdy, pokud byl cizinec odsouzen ve Španělsku nebo mimo Španělsko za úmyslné jednání zakládající v našem státě delikt, za který se ukládá trest odnětí svobody v trvání déle než rok, ledaže došlo k výmazu trestních záznamů z rejstříku trestů.

3. V žádném případě nelze zároveň uložit sankci vyhoštění a pokutu.

[…]“

21 Článek 158 královského nařízení 2393/2004, kterým bylo přijato prováděcí nařízení k zákonu o cizincích (Reglamento de la Ley de Extranjería) ze dne 30. prosince 2004 (BOE č. 6, 7. 1. 2005, s. 485), stanoví:

„1. Nemá-li cizinec povolení k pobytu ve Španělsku, zejména z důvodu, že nejsou splněny nebo přestaly být splněny podmínky vstupu nebo pobytu, nebo v případě správního zamítnutí žádostí o prodloužení pobytu, o povolení k pobytu nebo o jakýkoliv jiný doklad nezbytný k tomu, aby mohl pobývat na španělském území, […] musí správní rozhodnutí obeznámit dotyčnou osobu s její povinností opustit stát, aniž je dotčena možnost, že toto oznámení je rovněž zapsáno do cestovního pasu nebo do obdobného dokladu, případně do zvláštního dokladu, je-li dotyčná osoba ve Španělsku na základě průkazu totožnosti, který neumožňuje vepsat poznámku *ad hoc*.

[…]

2. K povinnému opuštění země musí dojít ve lhůtě stanovené rozhodnutím o zamítnutí žádosti nebo případně nejpozději ve lhůtě patnácti dnů od oznámení zamítavého rozhodnutí, s výjimkou výjimečných okolností a pokud může dotyčná osoba prokázat, že má dostatečné prostředky pro obživu; v tomto případě může být lhůta prodloužena nejvýše o 90 dnů. Uplyne-li lhůta, aniž došlo k opuštění země, je třeba použít ustanovení stanovená tímto nařízením pro případy, na které odkazuje čl. 53 písm. a) zákona [o cizincích].

3. Pokud cizinci, na které odkazuje tento článek, skutečně opustí španělské území v souladu s ustanoveními předcházejících odstavců, nebude jim zakázán vstup do státu a budou se moci do Španělska vrátit v souladu s předpisy upravujícími vstup na španělské území.

[…]“

22 Z předkládacích rozhodnutí vyplývá, že výše uvedená vnitrostátní ustanovení vykládá Tribunal Supremo tak, že jelikož je vyhoštění sankcí, rozhodnutí, které ho ukládá, musí být konkrétně odůvodněno a musí respektovat zásadu proporcionality.

23 Ze spisů předložených Soudnímu dvoru vyplývá, že pokud státní příslušník třetí země nemá oprávnění ke vstupu nebo pobytu ve Španělsku a pokud jeho jednání nelze přičíst přitěžující okolnosti, musí se uložená sankce v praxi omezit na pokutu, neexistují-li jiné okolnosti, které by odůvodňovaly nahrazení pokuty vyhoštěním.

Spory v původním řízení a předběžná otázka

24 Ve věci C-261/08 zahájily příslušné orgány dne 26. září 2006 správní řízení o porušení čl. 53 písm. a) zákona o cizincích proti M. J. Zurita García, bolívijské státní příslušnici, která se nacházela ve Španělsku neoprávněně z důvodu, že buď jí nebyl prodloužen pobyt, nebo neobdržela povolení k pobytu, nebo protože platnost těchto dokumentů uplynula před více než třemi měsíci, aniž by dotyčná osoba požádala o jejich obnovení.

25 Uvedené řízení vyústilo dne 15. listopadu 2006 v přijetí rozhodnutí Delegado del Gobierno, kterým bylo rozhodnuto o vyhoštění dotyčné osoby ze španělského území. Tato sankce byla spojena se zákazem vstupu na území schengenského prostoru po dobu pěti let.

26 M. J. Zurita García napadla uvedené rozhodnutí u Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 6 de Murcia, který zamítl žalobu v prvním stupni. V odvolání dotyčná osoba uvedla, že totéž rozhodnutí musí být zrušeno, neboť správní orgán nesprávně použil zásadu proporcionality při posuzování okolností v projednávaném případě, které v žádném případě neodůvodňovaly nahrazení pokuty vyhoštěním.

27 Ve věci C-348/08 Delegado del Gobierno rozhodnutím ze dne 30. července 2007 nařídil vyhoštění A. Choqua Cabrery, bolívijského státního příslušníka, který se nacházel ve Španělsku neoprávněně ve smyslu čl. 53 písm. a) zákona o cizincích, ze španělského území z důvodu, že buď mu nebyl prodloužen pobyt, nebo neobdržel povolení k pobytu, nebo protože platnost těchto dokumentů uplynula před více než třemi měsíci, aniž by dotyčná osoba požádala o jejich obnovení. Tato sankce byla spojena se zákazem vstupu na území schengenského prostoru po dobu pěti let.

28 A. Choque Cabrera napadl uvedené rozhodnutí u Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Murcia, který zamítl žalobu v prvním stupni. V odvolání dotyčná osoba uvedla, že totéž rozhodnutí musí být zrušeno, neboť správní orgán při posuzování okolností v projednávaném případě nepoužil zásadu proporcionality a neodůvodnil nahrazení pokuty vyhoštěním.

29 Za těchto okolností se Tribunal Superior de Justicia de Murcia rozhodl přerušit řízení v obou věcech, o kterých má rozhodnout, a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku, jež je v obou uvedených věcech totožná:

„Je třeba Smlouvu […], zejména čl. 62 bod 1 a čl. 62 bod 2 písm. a) ES, a nařízení č. 562/2006 […], zejména jeho články 5, 11 a 13, vykládat tak, že brání vnitrostátní právní úpravě, jako je španělská právní úprava, jakož i judikatura, která ji vykládá, jež umožňuje nahradit vyhoštění státního příslušníka třetí země, který nemá oprávnění ke vstupu a pobytu na území Evropské unie, uložením pokuty?“

30 Usnesením předsedy třetího senátu ze dne 27. března 2009 byly věci C-261/08 a C-348/08 spojeny pro účely ústní části řízení, jakož i rozsudku.

K předběžné otázce

K přípustnosti otázky položené ve věci C-261/08

31 Španělská vláda vznáší námitku nepřípustnosti otázky položené ve věci C-261/08 z důvodu, že má čistě hypotetickou povahu.

32 Tvrdí, že zásada zákazu zpětné účinnosti trestního zákona brání použití *ratione temporis* povinnosti, případně stanovené v čl. 11 odst. 3 nařízení č. 562/2006, sankcionovat vyhoštěním skutečnosti, jež nastaly ve věci v původním řízení, jelikož toto nařízení vstoupilo v platnost až dne 13. října 2006, zatímco na skutečnost, že se navrhovatelka v původním řízení nachází na španělském území neoprávněně, bylo poukázáno již dne 26. září 2006.

33 Španělská vláda se domnívá, že jelikož se ve věci v původním řízení jedná o správní sankční řízení, na které se použijí stejné zásady jako v trestním řízení, zejména zásada legality a zásada vznesení obvinění, musí být použita právní úprava, která byla v platnosti ke dni, kdy nastaly skutečnosti, na něž je poukazováno, a nikoliv právní úprava použitelná ke dni, kdy vnitrostátní orgány přijaly rozhodnutí o vyhoštění, a sice dne 15. listopadu 2006, což je názor, který patrně zastává předkládající soud.

34 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rámci řízení upraveného v článku 234 ES, založeného na jasné dělbě činností mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem spadá posouzení skutkových okolností věci do pravomoci vnitrostátního soudu. Stejně tak je věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání svého rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. V důsledku toho, jestliže se položené otázky týkají výkladu práva Společenství, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (viz zejména rozsudky ze dne 25. února 2003, IKA, C-326/00, Recueil, s. I-1703, bod 27; ze dne 12. dubna 2005, Keller, C-145/03, Sb. rozh. s. I-2529, bod 33; ze dne 22. června 2006, Conseil général de la Vienne, C-419/04, Sb. rozh. s. I-5645, bod 19, a ze dne 16. července 2009, Gómez-Limón, C-537/07, Sb. rozh. s. I-6525, bod 24).

35 Odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také tehdy, pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (viz zejména rozsudky ze dne 13. března 2001, PreussenElektra, C-379/98, Recueil, s. I-2099, bod 39; ze dne 22. ledna 2002, Canal Satélite Digital, C-390/99, Recueil, s. I-607, bod 19, a výše uvedený rozsudek Gómez-Limón, bod 25).

36 Soudní dvůr však rovněž rozhodl, že za výjimečných okolností mu přísluší, aby za účelem ověření své vlastní pravomoci přezkoumal podmínky, za kterých se na něj vnitrostátní soud obrátil (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 16. prosince 1981, Foglia, 244/80, Recueil, s. 3045, bod 21). Duch spolupráce, jímž má být veden průběh řízení

o předběžné otázce, totiž znamená, že vnitrostátní soud bere ohled na funkci svěřenou Soudnímu dvoru, kterou je přispívat k výkonu spravedlnosti v členských státech, a nikoliv poskytovat poradní stanoviska k obecným či hypotetickým otázkám (výše uvedený rozsudek Foglia, body 18 a 20; rozsudky ze dne 3. února 1983, Robards, 149/82, Recueil, s. 171, bod 19, jakož i ze dne 16. července 1992, Meilicke, C-83/91, Recueil, s. I-4871, bod 25).

37 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že v den, kdy bylo poukázáno na skutečnost, že se navrhovatelka v původním řízení ve věci C-261/08 nachází na španělském území neoprávněně, a sice dne 26. září 2006, nevstoupilo nařízení č. 562/2006 ještě v platnost, takže otázka nezbytnosti podat výklad uvedeného nařízení může vyvstat s ohledem na skutečnosti, které vedly k této věci.

38 Jestliže by kritériem určujícím zákon použitelný *ratione temporis* ve věci C-261/08 bylo datum, kdy nastaly skutečnosti, použil by se článek 6b ÚPSD, a nikoliv čl. 11 odst. 3 nařízení č. 562/2006. Článek 6b ÚPSD totiž patří mezi články zrušené článkem 39 nařízení č. 562/2006 od 13. října 2006.

39 Nicméně v každém případě, jak uvedla generální advokátka v bodě 27 svého stanoviska, čl. 11 odst. 3 nařízení č. 562/2006 pouze přebírá znění čl. 6b odst. 3 ÚPSD, který byl v platnosti, když bylo poukázáno na skutečnost, že se navrhovatelka v původním řízení nachází na španělském území neoprávněně.

40 Mimoto je třeba konstatovat, že předkládající soud položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku stejného znění v rámci sporu, který vedl ke spojené věci C-348/08, jejíž skutkové okolnosti se odehrály, když uvedené nařízení bylo již v platnosti.

41 Je tudíž třeba prohlásit otázku položenou v těchto dvou spojených věcech za přípustnou.

K věci samé

42 Úvodem je třeba uvést, že žádost o výklad se týká čl. 62 bodu 1 a čl. 62 bodu 2 písm. a) ES, jakož i článků 5, 11 a 13 nařízení č. 562/2006.

43 Je přitom třeba nejprve upřesnit, že čl. 62 bod 1 a čl. 62 bod 2 písm. a) ES tvoří právní základ pro jednání Rady směřující k přijetí opatření, která zajišťují, že osoby nebudou při překračování vnitřních hranic kontrolovány, jakož i opatření o překračování vnějších hranic členských států, a jeho cílem nebo účinkem není přiznat práva státním příslušníkům třetích zemí ani uložit povinnosti členským státům.

44 Dále článek 5 nařízení č. 562/2006 stanoví podmínky vstupu státních příslušníků třetích zemí, pokud překročí vnější hranice za účelem pobytu, jehož délka nepřekročí za období šesti měsíců dobu delší než tři měsíce, zatímco článek 13 uvedeného nařízení se týká odepření vstupu na území členských států státním příslušníkům třetích zemí, kteří nesplňují všechny uvedené podmínky.

45 V důsledku toho články 5 a 13 nařízení č. 562/2006 neupravují ani situaci státních příslušníků třetích zemí, jako jsou M. J. Zurita García a A. Choque Cabrera, kteří se již od neurčitého data nacházeli na španělském území, když byl vydán příkaz k jejich vyhoštění z důvodu jejich protiprávního pobytu.

46 Konečně s ohledem na skutečnost, že nelze vyloučit, že články 6b a 23 ÚPSD se mohou použít *ratione temporis* ve věci C-261/08 (viz body 37 a 38 tohoto rozsudku), jak navrhují rakouská vláda a Komise Evropských společenství, za účelem poskytnutí užitečné odpovědi předkládajícímu soudu je třeba vzít v úvahu uvedené články ÚPSD v rámci přezkumu předběžné otázky (viz obdobně rozsudky ze dne 29. ledna 2008, Promusicae, C-275/06, Sb. rozh. s. I-271, bod 46, a ze dne 3. dubna 2008, Rüffert, C-346/06, Sb. rozh. s. I-1989, bod 18).

47 Jak totiž vyplývá z jeho znění, článek 23 ÚPSD se použije na všechny osoby, které nejsou státními příslušníky členského státu a nesplňují nebo přestaly splňovat podmínky krátkodobého pobytu platné na území jednoho z členských států, což se podle popisu skutkových okolností uvedeného v předkládacích rozhodnutích zdá být situace jak M. J. Zurita García, tak A. Choque Cabrery.

48 Z toho plyne, že podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda články 6b a 23 ÚPSD, jakož i článek 11 nařízení č. 562/2006 musejí být vykládány tak, že pokud se státní příslušník třetí země nachází na území členského státu neoprávněně, jelikož nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu platné v tomto členském státě, je tento členský stát povinen přijmout rozhodnutí o jeho vyhoštění.

49 Jak čl. 6b odst. 1 ÚPSD, tak čl. 11 odst. 1 nařízení č. 562/2006 stanoví vyvratitelnou domněnku, že není-li cestovní doklad státního příslušníka třetí země opatřen otiskem vstupního razítka, mohou příslušné vnitrostátní orgány předpokládat, že jeho držitel nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu platné v dotyčném členském státě.

50 Článek 6b odst. 2 ÚPSD, stejně jako čl. 11 odst. 2 nařízení č. 562/2006, umožňuje tuto domněnku vyvrátit, pokud státní příslušník třetí země jakýmkoli způsobem věrohodně

prokáže, například jízdenkou či letenkou nebo důkazem o své přítomnosti mimo území členských států, že dodržel podmínky týkající se délky krátkodobého pobytu.

51 Podle čl. 6b odst. 3 ÚPSD, jakož i čl. 11 odst. 3 nařízení č. 562/2006, není-li domněnka podle odstavce 1 každého z těchto dvou článků vyvrácena, mohou příslušné orgány státního příslušníka třetí země z území dotyčného členského státu vyhostit.

52 Komise správně zdůrazňuje, že existuje nesoulad mezi zněním čl. 11 odst. 3 nařízení č. 562/2006 ve španělské jazykové verzi a zněním jiných jazykových verzí.

53 Ve španělské jazykové verzi totiž toto ustanovení ukládá povinnost, jelikož stanoví, že příslušné orgány dotyčného členského státu „vyhostí“ z území tohoto členského státu státního příslušníka třetí země, není-li domněnka vyvrácena. Naproti tomu ve všech ostatních jazykových verzích je vyhoštění možností pro uvedené orgány.

54 V tomto ohledu musí být připomenuto, že v souladu s ustálenou judikaturou potřeba jednotného použití, a tím i jednotného výkladu aktu Společenství vylučuje, aby byl posuzován izolovaně v jedné ze svých verzí, ale vyžaduje, aby byl vykládán v závislosti jak na skutečné vůli původce, tak na cíli sledovaném posledně uvedeným, zejména s přihlédnutím ke všem jazykovým verzím (viz zejména rozsudky ze dne 12. listopadu 1969, Stauder, 29/69, Recueil, s. 419, bod 3; ze dne 7. července 1988, Moksel Import und Export, 55/87, Recueil, s. 3845, bod 15; ze dne 20. listopadu 2001, Jany a další, C-268/99, Recueil, s. I-8615, bod 47, jakož i ze dne 27. ledna 2005, Junk, C-188/03, Sb. rozh. s. I-885, bod 33).

55 Z ustálené judikatury rovněž vyplývá, že formulace použitá v jedné z jazykových verzí ustanovení Společenství nemůže sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení, ani jí nemůže být v tomto ohledu přiznána přednostní povaha vzhledem k jiným jazykovým verzím. Takový přístup by byl totiž neslučitelný s požadavkem jednotného použití práva Společenství (viz rozsudky ze dne 12. listopadu 1998, Institute of the Motor Industry, C-149/97, Recueil, s. I-7053, bod 16; ze dne 3. dubna 2008, Endendijk, C-187/07, Sb. rozh. s. I-2115, bod 23, jakož i ze dne 9. října 2008, Sabatauskas a další, C-239/07, Sb. rozh. s. I-7523, bod 38).

56 Jelikož je v projednávaném případě španělská jazyková verze čl. 11 odst. 3 nařízení č. 562/2006 jediná, jež se odchyluje od znění jiných jazykových verzí, je třeba učinit závěr, že skutečnou vůlí zákonodárce nebylo uložit dotyčným členským státům povinnost vyhostit z jejich území státního příslušníka třetí země v případě, že nevyvrátí domněnku uvedenou v odstavci 1 téhož článku, nýbrž ponechat jim možnost tak učinit.

57 Tento výklad je potvrzen, jak uvedla generální advokátka v bodě 43 svého stanoviska, skutečností, že španělská jazyková verze článku 6b ÚPSD, jehož znění bylo převzato do článku 11 nařízení č. 562/2006, se shoduje s ostatními jazykovými verzemi, pokud jde o fakultativní povahu vyhoštění státního příslušníka třetí země, který nevyvrátí uvedenou domněnku, dotyčnými členskými státy.

58 Zbývá přezkoumat, zda, jak tvrdí rakouská vláda, z článku 23 ÚPSD vyplývá, že členské státy musejí vyhostit ze svého území všechny státní příslušníky třetí země, kteří na něm pobývají neoprávněně, ledaže existuje důvod pro udělení práva na azyl nebo mezinárodní ochrany. Uvedené ustanovení by tak bránilo možnosti členského státu nahradit příkaz k vyhoštění uložením pokuty.

59 Tento výklad článku 23 ÚPSD nelze přijmout.

60 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že znění článku 23 ÚPSD neobsahuje vzhledem k odchylkám, jež obsahuje, tak striktně vyjádřenou povinnost vyhoštění.

61 Jednak odstavec 1 uvedeného článku 23, který je součástí kapitoly 4, věnované podmínkám pro pohyb cizinců, hlavy II, týkající se zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohybu osob, upřednostňuje dobrovolný odchod státního příslušníka třetí země, který nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky krátkodobého pobytu platné na území dotyčného členského státu.

62 Totéž platí v případě odstavce 2 téhož článku 23, podle kterého státní příslušník třetí země, který je držitelem platného dočasného povolení k pobytu, které bylo uděleno jiným členským státem, musí neprodleně vycestovat na území posledně uvedeného státu.

63 Krom toho, jelikož čl. 23 odst. 3 ÚPSD stanoví, že za určitých okolností musí být státní příslušník třetí země vyhoštěn z členského státu, na jehož území byl zadržen, podléhá tento důsledek podmínkám stanoveným vnitrostátním právem dotyčného členského státu. Není-li vyhoštění podle tohoto práva možné, může uvedený členský stát dotyčné osobě pobyt na svém území povolit.

64 Přísluší tak vnitrostátnímu právu každého členského státu přijmout, zejména co se týče podmínek, za kterých dojde k vyhoštění, prováděcí pravidla k základním pravidlům stanoveným v článku 23 ÚPSD týkajícím se státních příslušníků třetích zemí, kteří nesplňují nebo přestali splňovat podmínky krátkodobého pobytu na jeho území.

65 Ve věcech v původním řízení z poznatků poskytnutých Soudnímu dvoru v rámci písemné části řízení vyplývá, že podle vnitrostátního práva není rozhodnutí, kterým se ukládá pokuta, titulem, který umožňuje státnímu příslušníku třetí země, který se

nachází na španělském území neoprávněně, legálně na tomto území zůstat, že nezávisle na skutečnosti, zda je či není tato pokuta zaplacena, toto rozhodnutí je dotyčné osobě oznámeno spolu s upozorněním, že má opustit území ve lhůtě patnácti dnů, a že v případě neuposlechnutí může být tato osoba soudně stíhána na základě čl. 53 písm. a) zákona o cizincích a může být s okamžitým účinkem vyhoštěna.

66 V důsledku toho je třeba na položenou otázku odpovědět, že články 6b a 23 ÚPSD, jakož i článek 11 nařízení č. 562/2006 musejí být vykládány tak, že pokud se státní příslušník třetí země nachází na území členského státu neoprávněně, jelikož nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu platné v tomto členském státě, tento členský stát není povinen přijmout rozhodnutí o jeho vyhoštění.

K nákladům řízení

67 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Články 6b a 23 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, podepsané v Schengenu dne 19. června 1990, ve znění nařízení Rady (ES) č. 2133/2004 ze dne 13. prosince 2004, kterým se příslušným orgánům členských států ukládá povinnost systematicky opatřovat otiskem razítka cestovní doklady státních příslušníků třetích zemí při překročení vnějších hranic členských států a kterým se k tomuto účelu mění prováděcí úmluva k Schengenské dohodě

a Společná příručka, jakož i článek 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), musejí být vykládány tak, že pokud se státní příslušník třetí země nachází na území členského státu neoprávněně, jelikož nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu platné v tomto členském státě, tento členský stát není povinen přijmout rozhodnutí o jeho vyhoštění.

Podpisy.